

Vandring 2 2003

Kulturvandring den 23 maj 2023

Årets andra vandring blev besök kring Herrgårdssområdet på tre stationer, Klensmedjan, Orangeriet och en kort tur på Kärleksstigen. Vi blev totalt 11 personer varav 6 damer och 5 herrar med våra kaffetermosar i beredskap.

I klensmedjan guidade paret och grundarna av föreningen Bruksmederna Per och Lillian oss. De berättade hur allt från bildandet föreningen för 11 år sedan när de beslutade dra igång smedjan till där man är idag. Ekonomiskt går det numer rund med de avgifter man drar in på sina smideskurser som genomförs under året. Ursprunglig klensmedjedrift baserades på det stora behovet av spik som fanns i bruket en gång. Våra deltagare som kände för det slapp göra spik men man fick prova på att smida en snygg järnkrok. De krokarna smidde under dagen som jag såg var alla välgjorda och ett trevligt minne från vårt besök. På bilderna ses Inger Ganea prova på smideskonsterna med alla handgrepp. En het och smutsig historia var detta med risker för brännskador. Allt gick bra idag och alla kände sig nöjda och imponerade av våra duktiga guiders berättelser om hur allt fungerat förr och nu. Har man inte sett hur smedjan fungerar kan jag varmt rekommendera ett besök när det jobbas där i värmen.

Efter den heta upplevelsen gick vi runt hörnet in i Orangeriet. Vårbruket var i full gång och mängder av plantor väntade på att bli satta. Vår guide här var Solveig Steen som beskrev hur allt planerades och drevs med frivilliga krafter. Vi fick veta målet med odlandet av många sorters potatis och alla växter med namn man ju hört sedan skoltiden vilka av hävd odlats här på plats i alla tider. Vidare fick vi höra en fantastisk historia om arbetet med Övre Vinkastet, växthuset med central uppvärmning med vedeldade pannor som höll temperaturen stabil natt som dag. Det var Inger Phil Lundin som mycket initierad berättade om tekniken bakom växthusets drift en gång i tiden och även visade alla fynd man gjort under arbetet med att rensa upp de förfallna resterna. Ett imponerande arbete som både kräver handkraft och under fortsatt arbete stora ekonomiska insatser om man skall kunna återställa växthuset. De tar det steg för steg så återstår se hur långt man kommer. Ett växthus enligt den ursprungliga modellen är kanske inte sannolikt men vi får se vad det blir. Den som är intresserad och vill hjälpa till i Orangeriet kan kontakta föreningen Orangeriet i Österbybruk.

Efter avslutat besök i Orangeriet tog vi kaffepausen i solen och laddade för en tur på Kärleksstigen, den sista delen på dagens vandring. Vi stannade till vid skylten där stigen från herrgårdsparken kommer ut och möter kärleksstigen. Där ser man ett antal intressanta bilder. Det är väl värt stanna en stund vid skylten och studera den lite extra. Det visar hur Herrgårdslivet var på 17-hundratalet och framåt. Man ser damer i långa kjolar och herrar i hög hatt vandrar rund i armkrok och samsas med fint folk till häst. Ta en runda hela kulturstigen och studera alla skyltar vi satt upp som visar mycket intressant historia.

Därmed avslutade vi vår trettimmars kulturvandring den 26 maj 2023

Dagens vandring

Planering Stefan Skoglund

Foto © SPF Seniorerna Jernet/Jan Edenqvist

Text Jan Edenqvist